

BESZÁMOLÓ

Kecskemét Megyei Jogú Város Integrált Területi Programja (ITP) 2014-2020

I. Alaphelyzet összefoglalása

Kecskemét Megyei Jogú Város a 2014-2020-as európai uniós programozási időszakban a helyi igényeken alapuló gazdaságfejlesztési fókuszú, területi-decentralizált fejlesztéseit a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében és finanszírozásában valósította meg. A TOP az úgynevezett integrált területi programon keresztül nyújt támogatást, ezért Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata megalkotta Kecskemét Megyei Jogú Város Integrált Területi Programját (ITP) annak érdekében, hogy a város gazdasági, társadalmi és infrastrukturális szempontból összehangolt, fenntartható fejlődést érjen el. Az ITP nem csupán fejlesztési tervként szolgált, hanem a város integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) megvalósítását is szolgálta, az abban meghatározott keretrendszerre épít, így a dokumentum részét képezte egy hosszabb távú jövőképnak. Az ITP szoros összhangban áll a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) célkitűzéseivel, annak végrehajtását szolgálja. A program figyelembe veszi továbbá a hierarchiában felette álló fejlesztési koncepciókat, programokat, ennek megfelelően az ITP integrálja az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) megfogalmazott célokat, alapelveket, így teljes mértékben illeszkedik az OFTK-ban lefektetett nemzeti területfejlesztési célokhoz.

A programkészítés során különös figyelmet kellett fordítani a helyi sajátosságok, problémák és lehetőségek feltárására. Az ITP átfogó célja az volt, hogy Kecskemét városa megerősítse térségi szerepkörét, növelje gazdasági versenyképességét, valamint javítsa lakóinak életminőségét. A program középpontjában az integrált városfejlesztés állt, vagyis olyan összetett, több szektort érintő fejlesztési beavatkozások megtervezése és lebonyolítása, amelyek egyszerre célozták a gazdaság élénkítését, a társadalmi különbségek csökkentését és a környezet védelmét.

II. Tervezési és megvalósítási keretek

A dokumentum kidolgozása – az ITS kidolgozásával együtt – széles körű partnerség keretében zajlott, bevonva az önkormányzat különböző szintjeit, a megyei önkormányzatot, szakmai szervezeteket, gazdasági szereplőket, valamint civil szervezeteket. A tervezés munkacsoportokra tagozódott, amelyek tematikus alapon dolgozták ki a program prioritásait.

Az ITP közvetlenül a TOP keretében rendelkezésre álló forrásokra épített, és mintegy 23,11 milliárd forint összértékű fejlesztési forrás elosztását koordinálta Kecskemét területén. A dokumentumban meghatározott célok és prioritások hozzájárultak ahhoz, hogy a város hatékonyan tudja felhasználni a rendelkezésre álló uniós támogatásokat. Kecskemét Megyei Jogú Város vonatkozásában allokált forráson felül a Családvédelmi Akcióterv programhoz kapcsolódóan 1,798 Mrd Ft összegű, míg a Foglalkoztatási paktum program, valamint a

Társadalmi együttműködést erősítő programok megvalósítására mintegy 100-100 millió Ft többletforrás került biztosításra az önkormányzat részére, így összesen mintegy 25,1 Mrd Ft TOP forrás állt Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata rendelkezésére az ITP-ben szereplő projektek megvalósítására.

Az ITP célrendszerének kialakításához alapul szolgáltak a Településfejlesztési Koncepció, valamint az ITS célmeghatározásán kívül, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 6. prioritásának egyedi célkitűzései és beruházási intézkedései, melyekhez kapcsolódóan Kecskemét a saját igényeihez igazítva az ITP célrendszerét négy elembe határozza meg. Az ITP célok és a TOP intézkedések illeszkedését az 1. táblázat mutatja be.

1. táblázat: ITP célok és a TOP intézkedések illeszkedése

Sorsz.	ITP célok (ITPc)	TOP kapcsolódó intézkedések
ITPc1	Gazdasági környezet fejlesztése, foglalkoztatás bővítése és élhető-vonzó, népesség megtartó város kialakítása	6.1, 6.3, 6.8
ITPc2	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés	6.4, 6.5
ITPc3	Városi közszolgáltatások fejlesztése	6.2, 6.6, 6.8
ITPc4	Leromlott városi területek rehabilitációja, együttműködő helyi társadalom kialakításának elősegítése	6.7, 6.9

Az ITP 2015. évi elfogadása óta nyolc alkalommal került módosításra. A módosítások legfőbb indokai az időközben megjelent pályázati felhívásokhoz történő illeszkedés biztosítása, intézkedések közötti forrásátcsoportosítás, a beavatkozások ütemezésének, valamint egyes indikátor célértékek pontosítása volt.

III. Eredmények és tapasztalatok

Az ITP keretében a TOP 6. prioritáshoz kapcsolódóan összesen 43 projekt került megvalósításra, melyek lezárására, illetve pénzügyi teljesítésére az n+3-as szabály értelmében 2023. december 31. napjáig volt lehetőség. A projektek megvalósításához a vissza nem térítendő uniós TOP forráson kívül az önkormányzat mintegy 4 Mrd Ft önerőt biztosított.

A fent bemutatott források birtokában mintegy 70 helyszínen került beruházási projekttevékenység megvalósításra, melyek az alábbi tematikus és forráskoncentráció szerint kerültek felhasználásra:

- Közút- és közlekedésfejlesztés: 12,52 Mrd Ft
- Óvodai és bölcsődei infrastruktúra fejlesztése: 3,9 Mrd Ft

- Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés (zöld város kialakítása és barnamezős területek rehabilitációja): 2,76 Mrd Ft
- Energetikai korszerűsítés: 4,44 Mrd Ft
- Szociális- és egészségügyi alapszolgáltatások infrastrukturális fejlesztése: 2,25 Mrd Ft
- Szociális városrehabilitáció: 0,56 Mrd Ft
- Helyi foglalkoztatási együttműködések fejlesztése (foglalkoztatási paktum): 1,79 Mrd Ft
- Társadalmi együttműködés, valamint helyi identitás és kohézió erősítését célzó programok: 0,78 Mrd Ft

III.1. Tematikus fejlesztések

A) Közlekedésiinfrastruktúra-fejlesztések

Az elmúlt időszakban Kecskeméten a közútfejlesztési projektek tervezése és megvalósítása stratégiai előkészítés mentén valósult meg, a fejleszteni kívánt utakat a forgalomlevezetésben érintett kapcsolódási pontokkal összefüggő rendszerben tervezve. Ezen módszertannal a kivitelezésekkel együtt járó forgalmi dugók kialakulásának csökkentése volt a cél, amelynek jelentős klimatikus negatív hatásai is vannak. Az organikus fejlesztéspolitikai szemléletben a fejlesztés mindig a teljes városi hatásában vizsgálva került megtervezésre. A stratégiailag felépített, előkészített fejlesztések végrehajtásának eredményeként Kecskemét legjelentősebb útvonalainak hónapokra történő lezárása mellett, ugyan számos kompromisszummal, de a közlekedés nem bénult meg a városban, hiszen 2022-re kiépültek a városban mindazon szerkezeti jelentőségű útszakaszok, amelyek megfelelő alternatívát jelentenek a közlekedőknek.

A közlekedési rendszerrel összefüggésben jelentkező strukturális problémák megoldásának előmozdítása érdekében a 2014-2020-as fejlesztési időszakban az önkormányzat TOP forrásból az alábbi városfejlesztési műveleteket valósította meg.

A lágy közlekedési módok, mint a gyalogos és kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése megvalósult önálló projektként és nagyobb közlekedési infrastruktúra-fejlesztés részeként is. A gyalogos és kerékpáros közlekedési infrastruktúra létrehozása elkülönített vonalvezetéssel kialakított gyalog- és/vagy kerékpárútként történt, de a rendelkezésre álló közúti lehetőségekhez illeszkedve megvalósult a meglévő közúton felfestett kerékpáros nyomként vagy éppen sávként is. A kerékpáros közlekedési infrastruktúra kialakítása a több évtizede kiépült szűk közterületeken, a meglévő zöldfelületek érintetlenül hagyásával igen sok kompromisszumot követel a fejlesztőtől és az infrastruktúra használatától is. Ez a kompromisszum sok esetben a kerékpáros sávok és nyomok kialakítását jelenti, így azonban az érintett útszakaszon a gépjármű- és a kerékpáros forgalomnak kell osztoznia.

A lágy közlekedési módoknak helyet adó fejlesztések megvalósításával ebben a fejlesztéspolitikai periódusban TOP forrásból közel 24 km hosszú infrastruktúra került kialakításra.

A lágy közlekedési módok mellett a kompakt város koncepció érvényesítésének oszlopos eleme a megfelelő közösségi közlekedés kialakítása. A városi alközpontok létrehozásához kapcsolódóan kerültek megtervezésre a közösségi közlekedési alközpontok, melyek közül TOP forrásból a Széchenyivárosban található Margaréta buszforduló került kialakításra 2021. évben.

Az elmúlt években Kecskeméten számos új szerkezeti jelentőségű út épült vagy lett felújítva. A városon belül számos jelentős csomópont vált turbó- vagy szimpla körforgalommá, továbbá jelentős forgalmat lebonyolító elkerülő út épült, vagy lett nagyobb kapacitású a felújítása után. Ebben az időszakban épült meg TOP forrás felhasználásával a Károly Róbert körút I. és II. üteme, valamint megvalósult Hetényegyháza bekötése az M5 autópályába. Kiemelt jelentőséggel bír a homokbányai gazdasági területet feltáró út fejlesztése is. A két fázisban megvalósított útszakasz (Déli feltáró út I. és II. üteme) az 53101 jelű út körforgalmi csomópontjától a Rosta utcáig húzódik. A kialakuló új hálózati kapcsolat biztosítja a Homokbánya fejlesztési terület jobb elérését mind a vállalkozók, mind pedig a ballószögi, kadafalvi, alsószéktői, szeleifalui és a déli lakóközetek munkavállalói számára. Az újonnan létrehozott útszakaszok mellett a projekt keretében útfelújítás, illetve szélesítés is megvalósult. A gazdasági területekhez kapcsolódóan több mint 6 km út felújítása valósult meg. Megtörtént továbbá a Szolnoki út felújítása, a Margaréta buszforduló, valamint a Bem u. - Kuruc krt. kereszteződésében lévő turbó körforgalom kiépítése.

A 2014-2020-as proramozási időszakban a város területén TOP forrásból 12 nagyléptékű közútfejlesztési projekt valósult meg. Az új útépítések és kapacitásbővítő fejlesztések hossza több mint 16,6 km, amit jelentősen kiegészítenek a szimpla és turbókörforgalmak, valamint a kerékpárforgalmi létesítmények kialakításai.

A szerkezeti jelentőségű felújított és új utak Kecskemét közlekedésében minőségi előrelépést jelentenek, megvalósításukkal jelentős pozitív környezeti hatások mutathatók ki. Valós forgalomszámítás, illetve szakértői becslések alapján készített elemzések alapján kimutatásra került, hogy az említett utak építése és kapacitásbővítése, továbbá az egyéb uniós, illetve hazai forrásból, valamint önkormányzati önerőből megvalósított útfejlesztések ~53 ezer tonna/év CO₂-csökkenést eredményeznek a város területén.

B) Energetikai fejlesztések

Kecskemét kiemelt célja az önkormányzat épületállományának energetikai szempontú működési hatékonyság növelése, karbonlábnyomának csökkentése, amit egyrészt a működési költségek megtakarításának igénye, másrészt az egyre környezettudatosabb üzemeltetői gondolkodásmód indukál. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2014-2020-as programozási időszakban TOP forrásból 38 helyszínen valósított meg energetikai, illetve energetikai jellegű fejlesztést. A felújítások során jellemzően az épületek utólagos homlokzatszigetelése, utólagos magastető, illetve lapostető szigetelése, utólagos padlásfödém szigetelése, a homlokzati nyílászárók cseréje, a fűtési rendszer rekonstrukciója történt meg, valamint napelemes rendszerek telepítésére is sor került. Energetikai korszerűsítés valósult meg két óvoda, egy bölcsőde, valamint egy szociális intézmény esetében, továbbá kilenc, tankerület fenntartásában lévő általános iskola épülete is megújult. Az energetikai felújításokhoz – a

felhívásban meghatározott fajlagos beruházási költségkorlátokra tekintettel – jellemzően nagyobb mértékű önkormányzati önerő bevonása volt szükséges. Energetikai műszaki elemeket is tartalmazó infrastrukturális felújítás 6 bölcsőde, valamint 5 óvoda, 3 szociális ellátást biztosító intézmény esetében valósult meg. Egészségügyi alapellátás infrastruktúrájának fejlesztése érdekében 11 telephelyen energia-megtakarítási célú, egyéb korszerűsítési vagy állagjavítási munkák kerültek elvégzésre.

Az energetikai és energetikai műszaki elemeket tartalmazó épületfelújítási projektek által elért CO₂-megtakarítás ~2000 t/év.

C) Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés

A város a gazdasági fejlődés mellett kiemelt figyelmet fordít a környezeti fenntarthatóságra, így a barnamezős területek hasznosítására és a zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztésére is hangsúlyt helyez. A barnamezős és alulhasznosított területek településszerkezeten belüli kedvező elhelyezkedésüknek köszönhetően jelentős fejlesztési potenciállal rendelkeznek. Kecskemét, felismerve a fejlesztések szükségességét, vállalva azok kockázatát és költségét, több helyen hajtott és hajt végre jelenleg is fejlesztési projekteket, így például a Homokbánya, vagy az egykori Rudolf laktanya területén. Az itt megvalósított, TOP forrásból finanszírozott projektek a későbbiekben a komplex városfejlesztési akciók között kerülnek bemutatásra.

D) Szociális városrehabilitáció

Kecskemét szegregált területeinek integrált szociális városrehabilitációja című projekt keretében megvalósításra került a Kecskemét leszakadó vagy leszakadással veszélyeztetett városrészeiben található 4 db szociális bérlakás energetikai jellegű felújítása, melynek során az épületek külső hőszigetelést kaptak, megvalósult a nyílászárók cseréje, valamint felújításra kerültek a lakások épületvillamossági és fűtési rendszerei. Ezen városrészekben 4 db bérlakás került újjáépítésre. Ezen korszerű új lakások elektromos ellátását napelemek biztosítják, a bérlakásokban elektromos fűtési rendszer került kialakításra. A fejlesztés mintegy 430 millió forint támogatásból és 124 millió forint önkormányzati önerőből valósulhatott meg.

A projekt révén javultak a rászorult társadalmi rétegek lakhatási lehetőségei, ezáltal életkörülményei és életlehetőségei.

E) Foglalkoztatási paktum

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatallal konzorciumban valósította meg a TOP-6.8.2-15-KE1-2016-00001 azonosító számú „Foglalkoztatási paktum Kecskeméten” című projektet, melynek célja a munkaerőpiaci támogatások nyújtásán túl a Kecskemét térségi foglalkoztatási partnerség létrehozása volt. A projekt Kecskemét Megyei Jogú Város, valamint Fülöpháza, Jakabszállás, Kunszállás és Városföld területén több, mint 7 éven át tartott. A projekt 1,77 Mrd Ft összegű vissza nem térítendő európai uniós támogatásból valósult meg a Széchenyi 2020 program keretében.

A foglalkoztatási partnerség kiemelt célja a hátrányos helyzetű álláskeresők térségi munkavállalásának biztosítása, a térség lakosságmegtartó erejének erősítése, képzésekben, képességfejlesztésekben való részvétel biztosítása, továbbá az önfoglalkoztatóvá válás, a foglalkoztatás elősegítése volt, a különféle foglalkoztatáshoz kapcsolódó szolgáltatások és kedvezmények által. Ezzel összhangban a helyi és térségi vállalatok, vállalkozások versenyképességének támogatása a megfelelő képzettségű, képességű munkavállalók biztosításával, információs rendszer kialakításával és foglalkoztatáshoz kapcsolódó szakmai rendezvények szervezésével valósult meg.

A projekt 2016. évi indulása óta összesen 1244 fő bevonása történt meg. A célcsoportokat tekintve a legnagyobb számban az inaktívakat, illetve a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetetteket sikerült mobilizálni, de emellett jelentős volt az 50 év feletti és a GYES-ről, GYED-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek és a 25 év alatti fiatalok, illetve 30 év alatti pályakezdő álláskeresők részaránya is.

F) Társadalmi együttműködés, valamint helyi identitás és kohézió erősítését célzó programok

„A helyi identitás és kohézió erősítése Kecskeméten” című TOP-6.9.2-16-KE1-2017-00001 azonosító számú projekt átfogó célja Kecskemét megyei jogú város közigazgatási területén kijelölt 15 célterületen a helyi közösségeknek Kecskeméthez, illetve az adott városrészhez való kötődésének erősítése. A HI Kecskemét projekt további célja a közösségi élet fellendítése, annak minőségi javítása, a közösségi szerepvállalás erősítése és a városrészek élhetőbbé tétele volt. A projekt 518 millió Ft támogatásból konzorciumi formában valósult meg, amely két tagból állt: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata továbbá az AIPA Alföldi Iparfejlesztési Nonprofit Közhasznú Kft. kötött megállapodást az együttműködésre.

A projektben 15 célterület, azaz 15 városrész szerepelt. Az egyes városrészekben a közösségek bevonásával közösségi felmérés és tervezés valósult meg. Ezt követően készült el célterületenként a Helyi Cselekvési Terv, valamint a megvalósításhoz kapcsolódó rendezvénynaptár is, amely a projekt célkitűzései által érintett egyéb intézmények, szervezetek együttműködésével valósult meg. A tevékenység alapvető célja megismertetni a jó tapasztalatokat, közösségi feladatokat, értékeket, amelyek hozzájárulhatnak a fenntarthatósághoz és új értékek teremtéséhez. Fontos célkitűzése volt a projektnek, hogy a közösségek megismerjék egymást, kialakuljon egyfajta „szomszédolás”, amely a tapasztalatcserét és az élmények megosztását is magával hordozta. A projekt keretében megvalósított programokkal elért résztvevők száma meghaladta az 54 ezer főt.

Az Európai Szociális Alap finanszírozásával került megvalósításra a TOP-6.9.1-16-KE1-2017-00001 azonosító számú „Társadalmi együttműködés erősítése Kecskeméten” című projekt, mely sokrétűen segítette elő a város leszakadó és leszakadással veszélyeztetett területein élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációját.

A különböző rendezvényeknek köszönhetően megvalósultak olyan foglalkozások – közösségfejlesztés, iskolai felzárkóztatás, családi- és egyéni segítségnyújtás – amelyek hozzájárulnak a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újra termelődésének

megállításhoz, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtéséhez. A programok öt városrészt magába foglaló szegregációs akcióterületen valósultak meg, amelyeket a KSH 2011. évi népszámlálásának adatai alapján jelöltek ki. A rendezvények során az itt élő hátrányos helyzetű lakosokat bevonták a helyi társadalmi akciókba, képzésekbe és közösségi programokba, amelyek hozzájárultak a résztvevők társadalmi integrációjának elősegítéséhez.

III.2. Komplex városfejlesztési akciók – Városrészek fejlesztése

Komplex akcióterületi fejlesztések

Városrészi alközpontok fejlesztése

A város egyik konkrét válasza a városban zajló egyre erősödő szuburbanizációs folyamatokra az egy-egy városrészt érintő komplex, integrált fejlesztési, megújítási folyamatok megvalósítása, melyek a belvároson kívüli új alközpontok létrehozását célozzák.

Homokbánya

Egyik kiemelkedő példa erre a város **Homokbánya** városrészében megvalósított komplex fejlesztés, melynek célja, hogy a gyorsan fejlődő városrészben egy új városrészi alközpont jöjjön létre. A közel 52 hektáros egykor szovjet laktanyaként működő városrész jelenti a város egyik fő fejlesztési potenciálját.

A 2014-2020-as programozási időszakban számos fejlesztés valósult meg TOP forrásból, illetve önkormányzati önerő felhasználásával, melyek célja a homokbányai zöld város akcióterület közterületeinek környezettudatos, család- és klímabarát megújítása, élhető és vonzó városi alközpont kialakítása, a városi zöldkörnyezet fejlesztésével, vonzó szolgáltatások megjelenítésével és átgondolt térhasználat alkalmazásával. A beavatkozásokkal olyan zöldfelületi és közterületi felújítás történt, amely ösztönözi és irányt ad a beruházóknak az alulhasznosított homokbányai terület további megújításához. A beruházás célja a Homokbánya közterületi és zöldfelületi fejlesztésének elindítása volt, a lakóköznyezet élhetőségének növelése, a városrész megítélésének és vonzerejének javítása. A megvalósított zöldterületi közpark rekonstrukcióhoz kapcsolódóan pihenő-játszópark, „Kerékváros bringapark”, kerékpáros készségfejlesztő és KRESZ pálya, valamint futópálya került kialakításra. A zöldterületi közpark területén lévő egyik használaton kívüli épület (kiszolgáló épület) hasznosítása, fenntartható, energiahatékony üzemeltetést biztosító felújítása is megvalósult. A zöldterület-használatot segítő belterületi közút építése, felújítása, továbbá kerékpáros-gyalogos sétány kialakítása is megvalósult. A beavatkozás eredményeként jelentős mértékben javult a lakóköznyezet minősége, ennek köszönhetően pedig a városrész megítélése. A beruházás hozzájárult a terület további fejlesztéséhez, ösztönzi a beruházókat és újabb funkciók megjelenését a területen.

A megfelelő közszolgáltatási színvonal biztosítása, valamint a belváros zsúfoltságának csökkentése érdekében a fejlesztési területen egy új 4 csoportos bölcsőde is megépítésre került.

A beruházás során olyan technológiák, módszerek kerültek alkalmazásra, amelyek környezet- és természetvédő módon biztosítják a megépített infrastruktúra működését. Az új telephely kialakítása mind az igénybevevők ellátáshoz, mind a dolgozók munkalehetőséghez való hozzájárulását javítja. Az új bölcsőde kialakításával lehetőség mutatkozik újabb fiatal családok Homokbányára történő betelepülésére, amely hosszabb távra biztosíthatja a városrész fiatalos korösszetételét.

Fontos beruházások történtek a szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése területén is, mely keretében új nappali ellátást biztosító telephely került kialakításra. A fejlesztés során egy mintegy 790 m² hasznos alapterületű, földszintes, két önálló rendeltetési egységet magába foglaló épület került kiépítésre, melyben részben fogyatékkal élő személyek, részben autizmussal élő fiatalok nappali ellátása zajlik. Az intézmény az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (ESZII) által működtetett Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonához kapcsolódó új telephelyként működik és 48 fő egyidőben történő ellátásra alkalmas.

A fejlesztési területen a Lestár Oktatási Központ energetikai korszerűsítésével a Mercedes-Benz Iskola diákjai a homokbányai városrészben korszerű és jól felszerelt oktatási körülmények között tanulhatnak. A TOP forrásból megvalósított energetikai projekt célja volt, hogy csökkenjen az épület hővesztesége, racionalizálódjon a közintézmény energiagazdálkodása oly módon, hogy mindeközben a felhasználók komfortja és napi életminősége javuljon.

Jelentős erőfeszítések történtek a közlekedésfejlesztés területén is, mely a korábbiakban már bemutatásra került (Déli feltáró út I. és II. üteme).

A TOP forrás felhasználásával megvalósított fejlesztéseken kívül számos beruházás valósult meg a területen egyéb uniós, hazai forrásból, illetve önkormányzati önerő felhasználásával.

Széchenyiváros

Kecskemét legsűrűbben lakott **Széchenyiváros városrészében** is jelentős beruházások valósultak meg a 2014-2020 közötti időszak forrásainak felhasználásával.

A fejlesztési területen több épületenergetikai korszerűsítés is teret kapott, a TOP forrásból került korszerűsítésre a Margaréta Otthon, valamint az Őszirózsa Időskorúak Gondozóháza intézményeinek helyt adó épületek. A Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola, valamint a Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája szintén felújításra került. 2022. évben befejeződtek az Aranyhaj Bölcsőde energetikai korszerűsítési munkái, valamint 2023. évben megvalósult a Kálmán Lajos Óvoda Lánchíd Utcai Óvodája energetikai korszerűsítése TOP forrásból, valamint a projekt részeként az intézmény külső és belső felújítására is sor kerül önkormányzati önerő biztosításával. A kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése érdekében a Széchenyi sétányi bölcsőde infrastrukturális fejlesztése is megvalósításra került.

Európai uniós forrásból került kialakításra egy meglévő épület átalakításával és felújításával a városrész új közösségi háza, valamint az itt elhelyezkedő fiókkönyvtár és több közösségi terem

is kialakításra, megújításra került, mely a városrész lakói számára új lehetőségeket biztosít a szabadidő hasznos eltöltésére, a helyi közösségi élet erősítésére.

A közösségi terek megújításán felül jelentős szerepet kaptak a városrész útfelújításai is, melyek során kiépítésre került többek között a Margaréta buszforduló és ezzel összefüggésben a Károly Róbert körút, mely országos közútba való csatlakozása révén kiemelt szerepet tölt be mind a munkaerő mobilitása, mind pedig közvetlenül az ott található vállalatok, gazdasági szolgáltatók, közvetetten pedig Kecskemét iparterületeinek elérhetőségében is.

A TOP forrás felhasználásával megvalósított fejlesztéseken kívül számos beruházás valósult meg a területen egyéb uniós, hazai forrásból, illetve önkormányzati önerő felhasználásával.

Nyugati Városkapu

A műemléki védettség alatt álló egykori **Rudolf laktanya** területén a „**Nyugati Városkapu**” megnevezésű akcióterületen komplex fejlesztést valósított meg a város.

A fejlesztések – ITS-ben is meghatározott célja – a „területnek a város életében betöltött szerepének növelése, a városi alközponti szerepkör erősítése, illetve reprezentatív, egységes megjelenésű „városkapu térség” kialakítása”. A terület zöldfelületi értékei, múltja, az eredeti- és új funkciói, illetve a bevezető út mentén változó városi beépítési karakterek közt elfoglalt pozíciója miatt emblemikus városkapu térség kialakítására ad lehetőséget. A fejlesztési területen kiemelt hangsúlyt kapott a sportfunkciók koncentrálása. Kormányzati forrásból elkészült a Kecskeméti Atlétikai Centrum a Széktói Stadion mellett. Fontos cél az egyetemi campus minden tervezett épületének megvalósítása, új egyetemi városrész kialakítása. Kiemelt célként azonosítható az egykori Rudolf-laktanya műemléki épületeinek és környezetének értékőrző megóvása, megújítása. A fejlesztési területen TOP forrásból megvalósult fejlesztések eredményeként lezárultak a Rudolf-laktanya területén megvalósítandó beruházások környezetvédelmi előkészítési munkálatai, elvégzésre került az egykori Rudolf-laktanya környezeti szennyezéssel érintett területének tehermentesítése, valamint a teljes terület lőszermentesítése. A beruházás célja volt a műemléki védettség alatt álló barnamezős beavatkozási területen olyan városi aktív rekreációs zöldterület kialakítása, amely a Neumann János Egyetem felé átlátható, szellős tér nyitásával egy szabadidős és rekreációs tér kialakítását alapozza meg. A fejlesztés által a terület ezen része is bevonásra kerülhet a városi élet körforgásába. A beruházás egyik elemeként a terület nyugati részén található volt „Kislovarda” épületének felújítása is megtörtént. Az itt kialakítandó közösségi tér szorosan kapcsolódik a mellette kialakított rekreációs zöldterülethez. A csarnokrészen kialakított fedett-nyitott közösségi tér lehetőséget biztosít városi rendezvények, koncertek, kulturális események megrendezésére.

Szintén TOP forrásból került kialakításra a területen három használaton kívüli műemlék épület rekonstrukciójával, valamint bővítésével az új család és gyermekjóléti központ. A fejlesztés során hasznosításra és teljes felújításra került a volt altisztképző és zuhany-mosókonyha épülete az örökségvédelmi szempontoknak megfelelően.

Városrészi fejlesztések

A komplex városrészi akcióterületi fejlesztéseken túlmenően a TOP program lehetőséget teremtett arra, hogy Kecskemét minden városrészében jelentős beruházások valósuljanak meg.

A Hunyadvárosban energetikai korszerűsítés révén megújult a Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola. Emellett – bár a TOP 7. prioritási tengelyének részeként, de szoros összhangban a 6. prioritással – egy modern közösségi ház is kialakításra került. Ugyanitt sor került a Szolnoki út felújítására is.

Hetényegyháza városrészben a Móricz Zsigmond Általános Iskola energetikai fejlesztésen esett át, valamint egy új, kétszoboros bölcsőde épült. Az itt végrehajtott úépítéseknek köszönhetően a városrész közvetlen kapcsolatot kapott Kecskemét magterületével és az M5 autópályával. Energetikai korszerűsítés valósult meg továbbá az Idősgondozó Szolgálat Hetényegyházai telephelyén.

A Műkertváros városrészben megvalósult a Csokor utcai óvoda infrastrukturális korszerűsítése, amely során egy tornaterem is kialakításra került. Emellett a Kertvárosi Általános Iskola is energetikai felújításon esett át.

Az Alsószéktő városrészben a Bíró Lajos utcai óvoda teljeskörű felújítása valósult meg, ezzel biztosítva a korszerű nevelési környezetet.

Kecskemét Árpádvárosban megújult az Árpádvárosi óvoda és az Árpádvárosi bölcsőde, valamint a Béke Általános Iskola energetikai korszerűsítése is megtörtént. Ugyanebben a városrészben, a szociális városrehabilitáció keretében új külsőt kapott a Rávagy tér. Megújultak az itt található zöldterületek, belső utak, járdák és gyalogos felületek. Egészségügyi alapellátás, valamint szociális alapszolgáltatás infrastruktúrájának fejlesztése is megvalósult a városrészben.

Katonatelepen a Mathiász János Általános Iskola energetikai korszerűsítése készült el, valamint egy új két csoportos bölcsőde is megépítésre került.

Szent László-város városrészben a Szabadka utcai óvoda épületei újulhattak meg energetikai korszerűsítés keretében.

Petőfiváros városrészben jelentős önkormányzati önerő bevonásával újulhattak meg az Egyetértés utcai óvoda épületei.

Rákóczivárosban megvalósult a Klapka utcai óvoda infrastrukturális fejlesztése, valamint megtörtént a Klapka utcai „Pöttyös Bölcsőde” régi telephelyén az intézmény teljes átépítése. Ezen területen valósult meg továbbá a Bem utca - Kuruc körút nagy forgalmú csomópontjában turbó körforgalom kialakítása, a gyalogos és kerékpáros áthaladás biztonságos megoldásával.

A Belvárost érintően energetikai korszerűsítésen esett át a Zrínyi Ilona Általános Iskola helyi védelem alatt álló iskolaépülete, továbbá egészségügyi alapellátás infrastruktúrájának fejlesztése is megvalósult.

A Bethlenvárosban szintén egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése történt.

IV. Összegzés

A 2014-2020-as programozási időszakban az ITP végrehajtása révén Kecskeméten a városfejlesztés minden területén jelentős beavatkozások valósultak meg, melyek együtt a Modern Városok Program és az önkormányzat saját forrásaiból megvalósított projektekkel a város modern történetének legjelentősebb fejlesztéspolitikai időszakát eredményezték. Az elmúlt évek fejlesztéspolitikai intézkedéseinek köszönhetően fejlődtek a városi közszolgáltatások, megújultak közterületek, gördülékenyebbé vált a közlekedés, javult az energetikai hatékonyság és Kecskemét még vonzóbbá lett a gazdasági szereplők számára.

A fejlesztések az integrált szemléletnek köszönhetően nem elszigetelt projektenként, hanem egymást erősítő, egységes városfejlesztési rendszerként kerültek megvalósításra és kerülnek üzemeltetésre. A partnerségi alapú megközelítés és a helyi érdekek figyelembevétele jelentős mértékben hozzájárult a program sikeres megvalósításához.